

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av inkomstskattelagen samt 10 § förmögenhetsskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att inkomstskattelagen ändras så att skattefriheten för ränta på bankdepositioner slopas. Det föreslås även att rätten att vid beskattningen dra av premierna för frivilliga pensionsförsäkringar ändras.

Det föreslås att förutsättningarna för att vid beskattningen dra av premierna för frivilliga pensionsförsäkringar till fullt belopp skärps. Enligt förslaget kan en på försäkringsavtal grundad pension börja betalas ut såsom ålderspension tidigast när den försäkrade har fyllt 60 år. Dessutom föreslås att pensionen tillsammans med övriga pensioner får utgöra högst 60 procent av den inkomst, på basis av vilken den försäkrades lagstadgade pension skulle beräknas i det fall att han blivit arbetsoförmögen det år då försäkringen tecknades. I propositionen föreslås

också att den skattskyldige från sin förvärvsinkomst skall kunna dra av sin makes pensionsförsäkringspremier till ett belopp av högst 15 000 mk per år.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av år 2000. Lagen gäller sådana depositionsräntor som inflyter fr.o.m. den 1 juni 2000. Den nya åldersgränsen och pensionsnivån, som utgör förutsättning för att en skattskyldig skall kunna dra av pensionsförsäkringspremier till fullt belopp, tillämpas på försäkringar som tecknas efter den 23 juni 1999. Övriga ändringar som gäller pensionsförsäkringspremierna kommer att tillämpas på alla försäkringar från ingången av 2000.

Avsikten är dessutom att i förmögenhetsskattelagen göra de ändringar som förstnämnda lagändring förutsätter.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

1.1. Skattefria konton

Enligt 33 § 2 mom. inkomstskattelagen (1535/1992) är inte räntorna på depositioner på konton som för mottagande av depositioner från allmänheten har gjorts i en inhemsk depositionsbank, på ett utländskt kreditinstituts filial i Finland eller på motsvarande konto i ett andelslags sparkassa skattepliktig inkomst för en fysisk person eller ett inhemskt dödsbo. En förutsättning för skattefrihet är att den årliga räntan på kontot är högst 2 %. Andra villkor för kontot än räntevillkoren har ingen betydelse med tanke på skattefriheten. I praktiken är skattefria konton med en ränta på 2 % i allmänhet bundna

till en i inkomstskattelagen angiven högre skattefri ränta.

Den gällande skattefriheten för räntan på depositioner har motiverats närmast med administrativa skäl. Samtidigt är avdraget också en relik från den tid då finansmarknaderna reglerades. Skattestödet leder till en snedvridning av både marknadens prissättning och spararnas placeringsbeteende i en onödigt bankdepositionsfavoriserande riktning och är därför till sin natur ett visst slags bankstöd. Skattefrihet för depositioner står också i strid med strävandena att förenhetliga beskattningen av kapitalinkomster. Av dessa orsaker föreslås att skattefriheten för räntan på depositioner slopas. På grund av ändringen överförs beskattningen av depositionsräntor i praktiken till beskattningen

av källskatt på ränteinkomster. På grund av de tekniska risker som hänför sig till millenieskiftet föreslås att ändringen skall tillämpas på räntor som inflyter fr.o.m. den 1 juni 2000 oberoende av när räntorna betalas. På så sätt har bankerna och övriga räntebetalare tillräckligt med tid att förbereda sig för ändringen.

I praktiken skulle banken upp bära källskatt på ränteinkomster från konton som tidigare har varit skattefria och redovisa den till staten. Kontona kommer fortfarande att vara skattefria inom förmögenhetsbeskattningen också i det fall att ingen ränta betalas på kontot. Det föreslås att förmögenhetsskattelagen (1537/1992) ändras till denna del. Den som får räntan behöver inte uppge ränteinkomsten eller depositionen i deklarationen. Skattepliktigheten skulle inte heller strida mot banksekretessen, utan skatterna redovisas och uppgifterna sänds till skattemyndigheterna såsom massuppgifter på samma sätt som man för närvarande gör med uppgifterna om konton som beskattas med källskatt.

1.2. Frivilliga pensionsförsäkringar

1.2.1. Nuläge

Enligt 96 § inkomstskattelagen är frivilliga pensionsförsäkringspremier avdragbara upp till ett belopp av 50 000 mk om året, förutsatt att pensionen börjar tidigast då den försäkrade har fyllt 58 år och att pensionen tillsammans med övriga obligatoriska och frivilliga pensionsskydd utgör högst 66 % av den inkomst på basis av vilken den försäkrades lagstadgade pension skulle beräknas i det fall att han blivit arbetsförmögen det år då försäkringen tecknades.

Om pensionen börjar löpa innan den försäkrade fyllt 65 år, minskas pensionens högsta procentandel med 3,3 procentenheter för varje begynnande år varmed pensionsåldern underskrider 65 år.

De frivilliga försäkringspremierna är utan hinder av procentgränserna avdragbara upp till ett belopp av 50 000 mk, om den på den frivilliga försäkringen grundade ålderspensionen som börjar tidigast då den försäkrade har fyllt 58 år tillsammans med den försäkrades övriga pensioner uppgår till högst 5 000 mk om månaden. Enligt lagen om pension för företagare (468/1969) och lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) kan procentgränserna överskridas

för den försäkrades del, om företagarens på frivillig försäkring grundade pension tillsammans med hans övriga pensioner uppgår till högst de pensioner som grundar sig på det obligatoriska pensionsskyddet och det maximala tilläggspensionskydd som har beräknats enligt 11 § lagen om pension för företagare eller 11 § lagen om pension för lantbruksföretagare.

Utän försäkringsbolagets utredning om grundpensionskyddet får den skattskyldige dra av premier för individuell, frivillig pensionsförsäkring till 10 % av nettoförvärvsinkomsten, dock högst 15 000 mk om året. En förutsättning är att ålderspensionen börjar tidigast då den försäkrade har fyllt 58 år.

Om det totala pensionskydd som erhålls på basis av pensionsförsäkringen överskrider ovan nämnda grundpensionskydd kan av den del som överskrider försäkringspremierna avdras 60 % upp till ett belopp av 30 000 mk.

På avdrag för försäkringspremier tillämpas den övergångsbestämmelse som ingår i 143 § 2 mom. inkomstskattelagen, om försäkringen har tecknats och premierna börjat betalas före den 1 oktober 1992. Om försäkringspremiens belopp i detta fall är högst 10 % av den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst under skatteåret då avdraget görs är premien avdragbar till ett belopp av högst 50 000 mk. Härvid behöver man inte lämna en utredning om det totala pensionskyddet.

En person kan också dra av sin makes premier för frivillig pensionsförsäkring. Om den skattskyldige yrkar på att både hans och makens försäkringspremier skall avdras har han rätt att dra av högst 50 000 mk. Om makarna drar av bara premierna för sin egen pensionsförsäkring får båda dra av högst 50 000 mk. Då grundpensionskyddet inte uppfylls kan av försäkringspremierna avdras 60 %, dock högst 30 000 mk. Avdraget beviljas den av makarna som har yrkat på avdraget oberoende av vems premier det gäller eller vem av makarna som har betalat premierna. Om avdraget inte kan göras så som makarna yrkat, görs det i första hand från den makes inkomster för vilken nettoförvärvsinkomsten vid statsbeskattningen är större. Försäkringspremien kan också delas mellan makarna vid beskattningen.

1.2.2. Föreslagna ändringar

För närvarande finns det ca 220 000 indi-

viduella frivilliga pensionsförsäkringar. Av dessa har drygt 160 000 tecknats av privatpersoner. I omkring 80 % av avtalen är pensionsåldern under 60 år. Regeringen har för avsikt att höja den genomsnittliga pensionsåldern, som för närvarande är 59 år. Eftersom man inte heller med frivillig pensionsförsäkring bör befrämja förtidspensionering föreslås i propositionen att skattestödet för individuell pensionsförsäkring minskas. En förutsättning för fullt skatteavdrag kommer i fortsättningen att vara att den pensionsålder som anges i försäkringsavtalet är minst 60 år. Det föreslås att pensionsnivån enligt de allmänna pensionspolitiska målen begränsas till 60 % av den inkomst på basis av vilken den försäkrades lagstadgade pension skulle beräknas i det fall att han blivit arbetsoförmögen då försäkringen tecknades. Samtidigt föreslås att den gällande bestämmelsen om att pensionen minskar med 3,3 % för varje år som pensionsåldern underskrider 65 år slopas. Bestämmelsen har lett till tolkningsproblem och anses vara oklar och krångla till beskattningen.

Vid inkomst- och förmögenhetsbeskattningen särbeskattas makar vanligen. Den ena makens inkomster och avdrag inverkar i allmänhet inte på den andras inkomster eller avdrag. Makars omfattande rätt till avdrag för pensionsförsäkringspremier utgör härvid ett undantag och det föreslås att denna rätt i enlighet med principerna för särbeskattning begränsas till högst 15 000 mk i året. Avdraget för maken skulle ingå i den skattskyldiges egen avdragsrätt om högst 50 000 mk. Dessutom skulle den ena maken kunna dra av 60 % av den andra makens pensionsförsäkringspremier, dock högst 30 000 mk. Detta är motiverat då avdraget till denna del inte mera kan anses utgöra skattestöd. De ekonomiska kalkylerna har visat att som långvarig placering ligger beskattningen av individuell pensionsförsäkring ungefär på samma nivå som övriga placeringar, om 60 % av premierna är avdragbara.

I ca 80 % av de gällande frivilliga pensionsförsäkringsavtalen har man kommit överens om att pensionen börjar då den försäkrade är under 60 år. Om ändringarna skulle utsträckas att gälla de försäkringar som är i kraft skulle en ändring av rätten att dra av försäkringspremierna i beskattningen

leda till att avtalen måste förnyas. Försäkringsbolagen kunde t.ex. erbjuda kunderna ett fribrev enligt vilket pensionen börjar när den försäkrade har fyllt 58 år och en ny försäkring enligt vilken pensionen börjar tidigast då den försäkrade har fyllt 60 år. Ändringsskedet skulle föranleda avsevärda kostnader. En sådan ändring skulle också vara tekniskt svår för försäkringsbranschen. På grund härav föreslås i propositionen att den nya åldersgräns och pensionsnivå som utgör förutsättning för avdrag för pensionsförsäkringspremier till fullt belopp tillämpas först på försäkringar som tecknats efter den 23 juni 1999. På avdrag för premier för pensionsförsäkringar som tecknats senast den 23 juni 1999 kommer således i fortsättningen att tillämpas den åldersgräns och den pensionsnivå som gällde före den 23 juni 1999. Övriga ändringar som gäller pensionförsäkringspremierna kommer från ingången av år 2000 att tillämpas på alla försäkringar.

Det föreslås att den övergångsbestämmelse som ingår i 143 § 5 mom. och som gäller försäkringar som tecknats före den 1 oktober 1992 slopas. Det pensionsstöd som ingår i individuella frivilliga pensionsförsäkringar skulle således gälla endast sådan situationer där ett pensionsskydd som inte blir fullt kompletteras. Genom att förete en utredning om grundpensionsskyddet kan den skattskyldige fortfarande avdra försäkringspremierna till fullt belopp. På sådana försäkringar kommer att tillämpas de bestämmelser om pensionsålder och pensionsnivå som gällde före den 23 juni 1999.

Eftersom de föreslagna bestämmelserna föranleder avsevärda strukturella ändringar av 96 § föreslås att hela paragrafen ändras för klarhetens skull.

2. Ekonomiska verkningar

2.1. Depositionskonton

I följande tabell presenteras de senaste uppgifterna om hushållens bankdepositioner och den genomsnittliga räntan under innevarande år samt motsvarande uppgifter för föregående år. Man kan konstatera att depositionsstocken, trots att den i allmänhet ändras i ganska jämn takt, också kan variera betydligt från en månad till en annan.

	Depositionerna i mars 1998	genomsnitt, mrd. mk mars 1999	Den genomsnittliga räntan, % mars 1998	mars 1999
Skattefria dagligkonton	140,7	135,6	0,9	0,8
Skattefria tidsbundna konton	48,7	51,5	2,0	2,0
Övriga skattefria konton	19,4	34,9	1,4	1,5
Dagligkonton som beskattas med källskatt	6,4	5,7	1,8	1,5
Tidsbundna konton som beskattas med källskatt	7,3	5,7	4,0	3,9
Övriga konton som beskattas med källskatt	6,2	4,0	2,3	1,8

Källa: Finansmarknaden 5/1999 (FB)

I mars 1999 var depositionerna på de skattefria dagligkontona i genomsnitt ca 5 mrd. mk mindre än vid samma tidpunkt i fjol. I stället har depositionerna på tidsbundna konton ökat under samma period med ca 3 mrd. mk. Mest har dock depositionerna på "övriga" skattefria konton ökat, dvs. med 15 mrd. mk jämfört med situationen i fjol.

Hushållens depositioner på depositions-konton som beskattas med källskatt har minskat i alla undersökta grupper jämfört med uppgifterna från i fjol och jämfört med t.ex. situationen för fem år sedan har de sammanlagda depositionerna på dessa konton minskat till ca en fjärdedel.

Under årets lopp har de genomsnittliga räntorna sjunkit en aning både på de skattefria dagligkontona och hushållens alla konton som beskattas med källskatt.

De intäkter som en ändring av depositions-räntorna till skattepliktiga räntor väntas ge har beräknats utan att eventuella ändringar i räntenivån har beaktats.

Inkomsten av den ränta som betalas på depositioner — och den avkastning som ändringen av räntan till skattepliktig ger — har beräknats enligt de genomsnittliga depositionerna och uppskattade genomsnittliga räntorna per månad i början av 1999. En bedömning av ränteintäkterna försvåras dock av att det inte finns några statistiska uppgifter om beloppen på den ränta som betalats på dessa depositioner. Dessutom ändrar införandet av skatteplikt även depositions-räntan.

Uppskattningarna baserar sig på antagandet att en del av de tidsbundna depositionerna överförs till andra placeringsobjekt. Räntan på skattepliktiga depositioner beräknas sjunka en aning från den nuvarande nivån och stanna vid ca 1,6—1,7 %.

De kvarstående depositionerna på de dagligkonton som för närvarande är skattefria beräknas efter ändringen i genomsnitt uppgå till ca 140 mrd. mk med en ränta på 0,6—0,7 %. På övriga skattepliktiga konton beräknas med en genomsnittsränta på 1,6—1,7 % uppstå depositioner om ca 60 mrd. mk. Depositioner på omkring 25 mrd. mk beräknas komma att överföras till andra placeringsobjekt. Den avkastning som dessa placeringsobjekt ger beräknas dock ha samma verkan på skatteintäkterna som de skattepliktiga depositions-kontona.

Ränteintäkterna från den källskatte- eller kapital-skattebelagda avkastningen kan beräknas öka med 1 600—1 800 milj. mk per år, och skatteintäkterna i anslutning därtill beräknas uppgå till ca 400—500 milj. mk. Det är då den föreslagna lagen träder i kraft torde verkan av ändringen bli ca en tredjedel av ovanstående.

2.2. Frivilliga pensioner

Under åren 1996 och 1997 har enligt Skat-testyrelsens statistik över debiteringen fysiska personer deklarerat frivilliga pensionsförsäkringspremier och i beskattningen beviljats avdrag som följer:

	1996		1997	
	milj. mk	personer	milj. mk	personer
Enligt grundskyddet	902	44 289	1 053	59 510
Som överskrider grundskyddet	114	2 403	17	2 579
Utan utredning	348	37 400	439	52 887
Uppgetts sammanlagt	1 364		1 509	
Beviljats sammanlagt	1 112	82 120	1 474	105 064

I gruppen "Utan utredning" har statistikförts även premier för försäkringar som tecknats före den 1 oktober 1992. Beloppet av dessa är både 1996 och 1997 ca 200 milj. mk.

Den nedsättande verkan som de beviljade avdragen har på skatteintäkterna beräknas år 1996 ha uppgått till ca 560 milj. mk och år 1997 till ca 740 milj. mk.

Både det totala beloppet av beviljade avdrag och antalet skattskyldiga som har beviljats avdrag samt även verkningarna på skatteintäkterna ökade från år 1996 till 1997 med ca 30 %. De genomsnittliga försäkringspremierna enligt grundskyddet uppgick år 1997 till drygt 17 000 mk och de som deklarerats utan utredning till ca 8 300 mk. Det genomsnittliga avdraget uppgick till 14 000 mk.

Drygt 10 000 personer drog i beskattningen för 1997 av sin makes försäkringspremier till ett belopp av knappt 200 milj. mk. Avdraget gjordes i regel av den av makarna som hade högre förvärvsinkomster. Tack vare skatteprogressionen uppgick den ekonomiska nytta som familjerna drog av avdraget till ca 40 milj. mk.

De föreslagna ändringarna skulle minska rätten till avdrag närmast bara för dem som tecknar ett nytt försäkringsavtal, då den tidpunkt när pensionen tidigast kan börja höjs till 60 år och kompletteringen av grundskyddet begränsas till 60 %.

En begränsning av rätten att dra av makens premier till 15 000 mk skulle gälla 5 000 äkta par som redan har en försäkring och skulle innebära en förlust om ca 20 milj. mk för familjerna. Som störst skulle förlusten vara i en sådan situation där den försäkrade maken inte alls har några inkomster och försäkringspremierna är 50 000 mk om året. Denna förlust kunde för en familj uppgå till 8 500 mk om året.

Lagändringarna kan leda till att intresset för att placera i nya frivilliga pensionsförsäkringar minskar något. Begränsningen av

rätten att dra av makens försäkringspremier leder i dessa fall antagligen till att dimensioneringen av försäkringspremierna ändras. - Med beaktande av olika faktorer torde det skattestöd som styrs via rätten att avdra frivilliga pensionsförsäkringspremier vid beskattningen bli sammanlagt ca 80 milj. mk mindre per år än det skall vara utan de föreslagna ändringarna.

3. Beredningen av propositionen

De föreslagna ändringarna baserar sig på Paavo Lipponens II regerings program.

Den arbetsgrupp som har utrett kapitalinkomsternas och förmögenhetens inverkan på socialskyddet (SHM 1997:30) föreslog att rätten att vid beskattningen dra av premierna för frivilliga pensionsförsäkringar begränsas.

Lagförslaget har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet. Utlåtanden om propositionen har inhämtats av Bankföreningen i Finland och Finska Försäkringsbolagens Centralförbund.

4. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Enligt lagen om bostadssparpremier (1634/1992) skall på bostadsspardepositioner betalas en ränta som är lika stor som maxinivån för skattefri depositionsränta. Bostadsspardepositionsräntans storlek och de skattefrågor som hänför sig till den avgörs utanför området för denna proposition.

5. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den
Inkomstskattelagen skulle gälla de depositionsräntor som inflyter från den 1 juni 2000 oberoende av betalningstidpunkten.

Den nya åldersgräns och pensionsnivå som

är förutsättning för rätt till avdrag för pensionsförsäkringspremierna till fullt belopp skulle tillämpas endast på försäkringar som tecknats efter den 23 juni 1999. Övriga ändringar gällande pensionsförsäkringspremierna

skulle tillämpas på alla försäkringar från ingången av år 2000.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) 33 § 2 mom. och 143 § 5 mom., av dessa lagrum 33 § 2 mom. sådant det lyder i lag 935/1993, samt *ändras* 96 §, sådana den lyder delvis ändrad i lagarna 1502/1993, 1465/1994, 1549/1995, 996/1996 och 1126/1996, som följer:

96 §

Avdrag för pensionsförsäkringspremie

Den skattskyldige har rätt att från sin nettoförvärvsinkomst dra av arbetstagares lagstadgade pensionspremie och lagstadgad arbetslöshetsförsäkringspremie, de premier som han betalt för sin och sin makes obligatoriska eller lagstadgade pensionsförsäkring samt premierna för sådant registrerat eller genom en pensionsfond eller i pensionskassa kollektivt ordnat tilläggs pensions skydd som ansluter sig till pension. Även premierna för tilläggs pensions skydd som ordnats kollektivt i ett försäkringsbolag är helt avdragbara förutsatt att det så ordnade tilläggs pensions skyddet i fråga och förmånerna motsvarar högst det registrerade tilläggs pensions skyddet.

Dessutom har den skattskyldige rätt att upp till 50 000 mark om året dra av premierna för annan frivillig pensionsförsäkring än sådan som avses i 1 mom., om den på försäkringen grundade pensionen enligt försäkringsavtalet börjar betalas ut såsom ålderspension tidigast då den försäkrade har fyllt 60 år. Premierna kan dras av endast till den del den på försäkringen grundade pensionen tillsammans med de pensioner som grundar sig på den försäkrades obligatoriska och övriga frivilliga pensions skydd såsom ålderspension skulle leda till en förmånsnivå som utgör högst 60 procent av den inkomst på basis av vilken den försäkrades lagstadgade

pension skulle beräknas i det fall att han blivit arbetsoförmögen det år då försäkringen tecknades.

Premierna för frivillig pensionsförsäkring är på det sätt som framgår av 2 mom. avdragbara också i det fall att den i 2 mom. angivna procentgränsen överskrids, om

1) den på den frivilliga försäkringen grundade pensionen tillsammans med den försäkrades övriga pensioner blir högst 5 000 mk i månaden,

2) den pension som grundar sig på den försäkrades frivilliga försäkring enligt lagen om pension för företagare (468/1969) eller lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) tillsammans med hans övriga pensioner uppgår till högst det maximala tilläggs pensions skydd som har beräknats enligt 11 § 1 mom. i någondera av dessa lagar.

Premier för frivillig pensionsförsäkring är avdragbara till den del de under skatteåret uppgår till högst 15 000 mark och högst 10 procent av den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst under skatteåret också i det fall att det inte har lämnats någon utredning om att villkoren enligt 2 och 3 mom. har uppfyllts, ifall en pension som grundar sig på en försäkring enligt försäkringsavtalet börjar utbetalas som ålderspension tidigast när den försäkrade har fyllt 60 år.

I det maximibelopp om 50 000 mk som nämns i 2 mom. kan ingå skattskyldig makes i 2—4 mom. avsedda försäkrings premier till högst 15 000 mk.

Till den del en frivillig pensionsförsäkring

inte uppfyller villkoren i 1—5 mom. har den skattskyldige rätt att dessutom dra av 60 procent av sina och sin makes försäkringspremier, dock högst 30 000 mark om året. Samma avdragsrätt gäller premier som arbetsgivaren har betalt och som enligt 68 § räknas som den skattskyldiges inkomst.

Premierna för pension som betalas i ett för allt eller för separat beviljad invalidpensionsförsäkring är inte avdragbara. En förutsättning för att premierna för en pensionsförsäkring för den skattskyldige eller hans make skall vara avdragbara är dessutom att premierna för samma försäkring inte har dragits av från inkomsten av näringsverksamhet eller jordbruk.

Som frivillig pensionsförsäkring anses ålders- och familjepensionsförsäkring samt därtill ansluten invalid- och arbetslöshetspensionsförsäkring, om pensionen enligt försäkringen skall betalas periodiskt varje halvår eller med kortare mellanrum under den försäkrades eller förmånstagarens återstående livstid eller under minst två år. Vid tillämpningen av denna paragraf beaktas också folkpension.

Avdraget för pensionsförsäkringspremie görs från den makes förvärvsinkomst som har yrkat avdraget. Yrkandet skall framställas innan beskattningen för det år som avdraget gäller har slutförts. Om avdraget inte kan göras så som makarna yrkat, görs det i första hand från den makes inkomster för vilken beloppet av nettoförvärvsinkomsten vid statsbeskattningen är större.

Premierna för en frivillig pensionsförsäkring som tagits hos en utländsk försäkringsanstalt är inte avdragbara. Försäkringen an-

ses dock vara tagen i Finland, om den har beviljats av en utländsk försäkringsanstalts fasta driftställe i Finland. Premier för en frivillig pensionsförsäkring vilka har betalats av en person som flyttat från utlandet till Finland, med undantag för en person som har varit allmänt skattskyldig i Finland under de fem år som föregått flyttningen till Finland, är avdragbara vid hans beskattning för flyttningsåret och de tre därpå följande åren, om premierna grundar sig på en försäkring som har tagits minst ett år innan personen flyttade till Finland.

Denna lag träder i kraft den

Lagen tillämpas på ränta som inflyter för tiden från och med den 1 juni 2000 och därefter också i det fall att räntan betalas före den 1 juni 2000.

Den åldersgräns på 60 år och pensionsnivå på 60 procent som utgör förutsättningar för rätten att dra av pensionsförsäkringspremier tillämpas på försäkringar som tecknats efter den 23 juni 1999 från och med skatteåret 1999. Övriga ändringar som gäller avdrag för pensionsförsäkringspremier tillämpas från och med den 1 januari 2000 på alla försäkringar som avses i denna lag. På pensionsförsäkringar som tecknats senast den 23 juni 1999 tillämpas den åldersgräns på 58 år som gällde när denna lag trädde i kraft och bestämmelserna om en maximipensionsnivå på 66 procent, i deras lydelse vid denna lags ikraftträdande. En pensionsförsäkring anses tecknad först när den försäkrade har börjat betala de försäkringspremier som anges i försäkringsavtalet.

2.

Lag**om ändring av 10 § förmögenhetsskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i förmögenhetsskattelagen av den 30 december 1992 (1537/1992) 10 § 16 punkten,
sådan den lyder i lag 230/1999, som följer:

10 §

Skattefria tillgångar

Skattepliktiga tillgångar är inte

nämnda lag avsedda depositioner, även om
ingen ränta har betalats på depositionen och
inte heller sådan skattefri deposition som
avses i lagen om skattelättnader för deposi-
tioner och obligationer (726/1988),

16) fysiska personers eller inhemska döds-
bons i lagen om källskatt på ränteinkomst
(1341/1990) avsedda masskuldebrev eller i

Denna lag träder i kraft den _____ .

Nådendal den 24 juni 1999

Republikens president

MARTTI AHTISAARI

Finansminister *Sauli Niinistö*

1.

Lag

om ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) 33 § 2 mom. och 143 § 5 mom., av dessa lagrum 33 § 2 mom. sådant det lyder i lag 935/1993, samt ändras 96 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1502/1993, 1465/1994, 1549/1995, 996/1996 och 1126/1996, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

33 §

Skatteplikt för räntor

 Skattepliktig inkomst för en fysisk person eller ett inhemskt dödsbo är inte räntorna på depositioner som på konton för mottagande av depositioner från allmänheten har gjorts i en inhemsk depositionsbank, på ett utländskt kreditinstituts filial i Finland eller på motsvarande konto i ett andelslags sparkassa. En förutsättning för skattefrihet är att den årliga räntan på kontot är högst 2 procent.

(2 mom. upphävs)

96 §

Avdrag för pensionsförsäkringspremie

Den skattskyldige har rätt att från sin förvärvsinkomst dra av arbetstagares lagstadgade pensionspremie och lagstadgad arbetslöshetsförsäkringspremie, de premier som han betalt för sig och sin makes obligatoriska eller lagstadgade pensionsförsäkring samt premierna för sådant registrerat eller genom en pensionsfond eller i pensionskassa kollektivt ordnat tilläggs pensionsskydd som ansluter sig till pension. Även premierna för tilläggs pensionsskydd som ordnats kollektivt i ett försäkringsbolag är helt avdragbara förutsatt att det så ordnade tilläggs pensionsskyddet i fråga och förmånerna motsvarar högst det registrerade tilläggs pensionsskyddet.

Dessutom har den skattskyldige rätt att upp till 50 000 mark om året från sina eller makens inkomster dra av premierna för an-

96 §

Avdrag för pensionsförsäkringspremie

 Den skattskyldige har rätt att från sin nettoförvärvsinkomst dra av arbetstagares lagstadgade pensionspremie och lagstadgad arbetslöshetsförsäkringspremie, de premier som han betalt för sin och sin makes obligatoriska eller lagstadgade pensionsförsäkring samt premierna för sådant registrerat eller genom en pensionsfond eller i pensionskassa kollektivt ordnat tilläggs pensionsskydd som ansluter sig till pension. Även premierna för tilläggs pensionsskydd som ordnats kollektivt i ett försäkringsbolag är helt avdragbara förutsatt att det så ordnade tilläggs pensionsskyddet i fråga och förmånerna motsvarar högst det registrerade tilläggs pensionsskyddet.

Dessutom har den skattskyldige rätt att upp till 50 000 mark om året dra av premierna för annan frivillig pensionsförsäkring

Gällande lydelse

nan frivillig pensionsförsäkring än sådan som avses i 1 mom., om

1) den på försäkringen grundade pensionen börjar betalas ut såsom ålderspension tidigast då den försäkrade har fyllt 58 år,

2) den på försäkringen grundade pensionen tillsammans med de pensioner som grundar sig på den försäkrades övriga obligatoriska och frivilliga pensionsskydd utgör högst 66 procent av den inkomst på basis av vilken den försäkrades lagstadgade pension skulle beräknas i det fall att han blivit arbetsoförmögen det år då försäkringen tecknades.

Om pensionen enligt försäkringsavtalet börjar löpa innan pensionstagaren fyllt 65 år, skall den procentandel som avses i 2 mom. 2 punkten minska med 3,3 procentenheter för varje begynnande år varmed pensionsåldern underskrider 65 år.

Premierna för frivillig pensionsförsäkring är enligt 2 mom. avdragbara också i det fall att den i 2 mom. 2 punkten eller i 3 mom. angivna procentgränsen överskrids, om

1) den på den frivilliga försäkringen grundade pensionen tillsammans med de övriga pensionerna blir högst 5 000 mark,

2) den pension som grundar sig på den försäkrades frivilliga försäkring enligt lagen om pension för företagare (468/1969) eller lagen om pension för lantbruksföretagare tillsammans med hans övriga pensioner uppgår till högst det maximala tilläggspensionsskydd som har beräknats enligt 11 § 1 mom. i någondera av dessa lagar.

Premier för frivillig pensionsförsäkring är avdragbara till den del de under skatteåret uppgår till högst 15 000 mark och högst 10 procent av den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst under skatteåret också i det fall att det inte har lämnats någon utredning om att villkoren enligt 2—4 mom. har uppfyllts, om en pension som grundar sig på en försäkring enligt försäkringsavtalet börjar utbetalas som ålderspension tidigast när den försäkrade har fyllt 58 år.

Till den del en frivillig pensionsförsäkring inte uppfyller villkoren i 1—5 mom. har den skattskyldige rätt att dra av 60 procent av

Föreslagen lydelse

än sådan som avses i 1 mom., om den på försäkringen grundade pensionen enligt försäkringsavtalet börjar betalas ut såsom ålderspension tidigast då den försäkrade har fyllt 60 år. *Premierna kan dras av endast till den del den på försäkringen grundade pensionen tillsammans med de pensioner som grundar sig på den försäkrades obligatoriska och övriga frivilliga pensionsskydd såsom ålderspension skulle leda till en förmånsnivå som utgör högst 60 procent av den inkomst på basis av vilken den försäkrades lagstadgade pension skulle beräknas i det fall att han blivit arbetsoförmögen det år då försäkringen tecknades.*

Premierna för frivillig pensionsförsäkring är på det sätt som framgår av 2 mom. avdragbara också i det fall att den i 2 mom. angivna procentgränsen överskrids, om

1) den på den frivilliga försäkringen grundade pensionen tillsammans med *den försäkrades* övriga pensioner blir högst 5 000 mk i månaden,

2) den pension som grundar sig på den försäkrades frivilliga försäkring enligt lagen om pension för företagare (468/1969) eller lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) tillsammans med hans övriga pensioner uppgår till högst det maximala tilläggspensionsskydd som har beräknats enligt 11 § 1 mom. i någondera av dessa lagar.

Premier för frivillig pensionsförsäkring är avdragbara till den del de under skatteåret uppgår till högst 15 000 mark och högst 10 procent av den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst under skatteåret också i det fall att det inte har lämnats någon utredning om att villkoren enligt 2 och 3 mom. har uppfyllts, ifall en pension som grundar sig på en försäkring enligt försäkringsavtalet börjar utbetalas som ålderspension tidigast när den försäkrade har fyllt 60 år.

I det maximibelopp om 50 000 mk som nämns i 2 mom. kan ingå skattskyldig makes i 2—4 mom. avsedda försäkrings premier till högst 15 000 mk.

Till den del en frivillig pensionsförsäkring inte uppfyller villkoren i 1—5 mom. har den skattskyldige rätt att *dessutom* dra av 60

Gällande lydelse

premierna, dock högst 30 000 mark om året. Samma avdragsrätt gäller premier som arbetsgivaren har betalt och som enligt 68 § räknas som hans inkomst. Premierna för pension som betalas i ett för allt eller för separat beviljad invalidpensionsförsäkring är inte alls avdragbara. En förutsättning för att premierna för en försäkring för den skattskyldige eller hans make skall vara avdragbara är dessutom att premierna för samma försäkring inte har dragits av från inkomsten av näringsverksamhet eller jordbruk.

Som frivillig pensionsförsäkring anses ålders- och familjepensionsförsäkring samt därtill ansluten invalid- och arbetslöshetspensionsförsäkring om pensionen enligt försäkringen skall betalas periodiskt varje halvår eller med kortare mellanrum under den försäkrades eller förmånstagarens återstående livstid eller under minst två år. Vid tillämpningen av denna paragraf beaktas också folkpension.

Avdraget för pensionsförsäkringspremie görs från den makes förvärvsinkomst som har yrkat avdraget. Yrkandet skall framställas innan beskattningen för det år som avdraget gäller har slutförts. Om avdraget inte kan göras så som makarna yrkat, görs det i första hand från den makes inkomster för vilken beloppet av nettoförvärvsinkomsten vid statsbeskattningen är större.

Premierna för en frivillig pensionsförsäkring som tagits hos en utländsk försäkringsanstalt är inte avdragbara. Försäkringen anses dock som tagen i Finland om den har beviljats av en utländsk försäkringsanstalts fasta driftställe i Finland. Premier för en frivillig pensionsförsäkring vilka har betalats av en person som flyttat från utlandet till Finland, med undantag för en person som har varit allmänt skattskyldig i Finland under de fem år som föregått flyttningen till Finland, är avdragbara vid hans beskattning för flyttningsåret och de tre därpå följande åren, om premierna grundar sig på en försäkring som har tagits minst ett år innan personen flyttade till Finland.

Föreslagen lydelse

procent av *sina och sin makes* försäkringspremier, dock högst 30 000 mark om året. Samma avdragsrätt gäller premier som arbetsgivaren har betalt och som enligt 68 § räknas som den skattskyldiges inkomst.

Premierna för pension som betalas i ett för allt eller för separat beviljad invalidpensionsförsäkring är inte avdragbara. En förutsättning för att premierna för en pensionsförsäkring för den skattskyldige eller hans make skall vara avdragbara är dessutom att premierna för samma försäkring inte har dragits av från inkomsten av näringsverksamhet eller jordbruk.

Som frivillig pensionsförsäkring anses ålders- och familjepensionsförsäkring samt därtill ansluten invalid- och arbetslöshetspensionsförsäkring, om pensionen enligt försäkringen skall betalas periodiskt varje halvår eller med kortare mellanrum under den försäkrades eller förmånstagarens återstående livstid eller under minst två år. Vid tillämpningen av denna paragraf beaktas också folkpension.

Avdraget för pensionsförsäkringspremie görs från den makes förvärvsinkomst som har yrkat avdraget. Yrkandet skall framställas innan beskattningen för det år som avdraget gäller har slutförts. Om avdraget inte kan göras så som makarna yrkat, görs det i första hand från den makes inkomster för vilken beloppet av nettoförvärvsinkomsten vid statsbeskattningen är större.

Premierna för en frivillig pensionsförsäkring som tagits hos en utländsk försäkringsanstalt är inte avdragbara. Försäkringen anses dock vara tagen i Finland, om den har beviljats av en utländsk försäkringsanstalts fasta driftställe i Finland. Premier för en frivillig pensionsförsäkring vilka har betalats av en person som flyttat från utlandet till Finland, med undantag för en person som har varit allmänt skattskyldig i Finland under de fem år som föregått flyttningen till Finland, är avdragbara vid hans beskattning för flyttningsåret och de tre därpå följande åren, om premierna grundar sig på en försäkring som har tagits minst ett år innan personen flyttade till Finland.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

143 §

Vissa övergångsstadganden

Premierna för en frivillig pensionsförsäkring som har tecknats före den 1 oktober 1992 är avdragbara upp till 50 000 mark om året även då det inte har visats att villkoren enligt 96 § 2 och 4 mom. är uppfyllda, om premierna uppgår till högst 10 procent av den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst under skatteåret. En pensionsförsäkring anses ha blivit tecknad först när försäkringspremier enligt försäkringsavtalet har börjat betalas.

(5 mom. upphävs)

Denna lag träder i kraft den

*Lagen tillämpas på ränta som inflyter för tiden från och med den 1 juni 2000 och där-
efter också i det fall att räntan betalas före den 1 juni 2000.*

Den åldersgräns på 60 år och pensionsnivå på 60 procent som utgör förutsättningar för rätten att dra av pensionsförsäkringspremier tillämpas på försäkringar som tecknats efter den 23 juni 1999 från och med skatteåret 1999. Övriga ändringar som gäller avdrag för pensionsförsäkringspremier tillämpas från och med den 1 januari 2000 på alla försäkringar som avses i denna lag. På pensionsförsäkringar som tecknats senast den 23 juni 1999 tillämpas den åldersgräns på 58 år som gällde när denna lag trädde i kraft och bestämmelserna om en maximipensionsnivå på 66 procent, i deras lydelse vid denna lags ikraftträdande. En pensionsförsäkring anses tecknad först när den försäkrade har börjat betala de försäkringspremier som anges i försäkringsavtalet.

2.

Lag
om ändring av 10 § förmögenhetsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i förmögenhetsskattelagen av den 30 december 1992 (1537/1992) 10 § 16 punkten,
sådan den lyder i lag 230/1999, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

Skattefria tillgångar

Skattepliktiga tillgångar är inte

16) sådan deposition av en fysisk person eller ett inhemskt dödsbo som avses i 33 § 2 mom. inkomstskattelagen, deposition och masskuldebrev som avses i lagen om källskatt på ränteinkomst (1341/1990) och inte heller sådan skattefri deposition som avses i lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer (726/1988),

16) fysiska personers eller inhemska dödsbors i lagen om källskatt på ränteinkomst (1341/1990) avsedda masskuldebrev eller i nämnda lag avsedda depositioner, även om ingen ränta har betalats på depositionen och inte heller sådan skattefri deposition som avses i lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer (726/1988),

Denna lag träder i kraft den .

